

Tisková zpráva

Důvěra stranickým představitelům – září 2016

- ⊙ Mezi představiteli parlamentních stran v září 2016 občané nejčastěji vyjadřovali důvěru Andreji Babišovi (46 %), nejvyšší podíl nedůvěřujících byl zaznamenán v případě Miroslava Kalouska (81 %).
- ⊙ V porovnání s červnem 2016 významně poklesla důvěra k Milanu Chovancovi (o 10 procentních bodů) a Bohuslavu Sobotkovi (o 6 procentních bodů)

Zpracoval:

Jan Červenka

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 586

CVVM Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., v zářijovém šetření zjišťovalo, zda dotázaní důvěřují vybraným politikům (viz tabulky 1 a 2).¹ Předložený seznam obsahoval jména třiceti čelných představitelů stran zastoupených v Poslanecké sněmovně PČR. Do výzkumu byli zařazeni politici s formálně nejvyššími stranickými funkcemi, tj. všichni předsedové stran a také vybraní místopředsedové a předsedové poslaneckých klubů.

Jak ukazují výsledky v tabulkách 1 a 2, mezi zkoumanými představiteli politických stran zdaleka nejvyšší důvěře se těší předseda hnutí ANO a současný ministr financí Andrej Babiš, jemuž důvěru v šetření vyjádřilo 46 % dotázaných, stejně jako nedůvěru. Tím se stal zároveň jedním z mála zkoumaných představitelů politických stran, u něhož nedůvěra nepřevážila nad podílem důvěry. V tomto ohledu se k Andreji Babišovi připojili ještě místopředseda ČSSD a předseda Poslanecké sněmovny Jan Hamáček a místopředsedkyně ČSSD a ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová-Tominová, u nichž byly podíly důvěry a nedůvěry statisticky vyrovnané, jen s nepatrným převisem na straně nedůvěry. U všech ostatních představitelů stran zařazených do výzkumu nedůvěra více či méně významně převyšuje důvěru.

Na druhém místě z hlediska výše podílu důvěry se umístil předseda ČSSD a premiér vlády Bohuslav Sobotka, jemuž důvěřuje třetina (34 %) občanů, zatímco více než polovina (54 %) mu nedůvěřuje. S malým odstupem za ním a s navzájem srovnatelnými podíly důvěry následují místopředseda ČSSD a ministr zahraničí Lubomír Zaorálek (30 % důvěřuje, 51 % nedůvěřuje), předseda hnutí SPD Tomio Okamura (29 % : 59 %), místopředsedkyně KDU-ČSL Zuzana Roithová (27 % : 31 %), předseda KDU-ČSL a místopředseda vlády pro vědu a výzkum Pavel Bělobrádek (27 % : 49 %) a místopředsedkyně ČSSD a ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová-Tominová (27 % : 30 %). S podíly důvěry na úrovni mezi jednou pětinou a jednou čtvrtinou za nimi skončili 1. místopředseda KDU-ČSL a ministr zemědělství Marian Jurečka (24 % : 31 %), statutární místopředseda ČSSD a ministr vnitra Milan Chovanec (23 % : 54 %), předseda KSČM a místopředseda Poslanecké sněmovny Vojtěch Filip (22 % : 49 %) a místopředseda ČSSD a předseda Poslanecké sněmovny Jan Hamáček (21 % : 22 %).

S necelou pětinou důvěřujících pak následují místopředseda KSČM Jiří Dolejš (18 % : 46 %), místopředseda TOP 09 Leoš Heger (18 % : 38 %) a místopředseda hnutí ANO a předseda poslaneckého klubu ANO Jaroslav Faltýnek (17 % : 31 %). Desetina nebo jen o málo více než desetina dotázaných důvěřuje předsedovi ODS Petru Fialovi (14 % : 49 %), místopředsedkyni hnutí ANO a místopředsedkyni Poslanecké sněmovny Jaroslavě Jermanové (13 % : 24 %), předsedovi poslaneckého klubu KSČM Pavlu Kováčikovi (12 % : 29 %), předsedovi TOP 09 Miroslavu Kalouskovi (11 % : 81 %) a předsedovi poslaneckého klubu ODS Zbyňku Stanjurovi (10 % : 36 %). S méně než desetinou důvěřujících při vždy o něco vyšším podílu nedůvěry, ale zejména při výrazně nadpolovičním podílu těch, kdo tyto představitele politických stran vůbec neznají, skončili místopředsedkyně ČSSD Lenka Teska Arnoštová (7 % : 14 %), místopředseda KDU-ČSL a místopředseda Poslanecké sněmovny Jan Bartošek (7 % : 20 %), místopředsedkyně TOP 09 Helena Langšádlová (7 % : 23 %), místopředseda hnutí ANO Petr Vokřál (6 % : 15 %), 1. místopředseda TOP 09 Marek Ženíšek (6 % : 20 %), místopředseda ODS Martin Kupka (5 % : 15 %), předseda poslaneckého klubu ČSSD Roman Sklenák (5 % : 15 %), místopředseda KDU-ČSL a předseda poslaneckého klubu KDU-ČSL Jiří Mihola (4 % :

¹ Otázka: „Přečtu Vám jména některých politiků. U každého mi, prosím, řekněte, zda mu důvěřujete nebo nedůvěřujete, či neumíte posoudit. Případně zda tohoto politika neznáte.“

15 %), předseda hnutí Úsvit – Národní koalice Miroslav Lidinský (4 % : 13 %), místopředseda hnutí ANO Jan Volný (3 % : 13 %) a 1. místopředsedkyně ODS Alexandra Udženija (3 % : 19 %).

Tabulka 1: Důvěra stranickým představitelům (v %)

	2013		2014			2015					2016			09
	12	03	05	09	10	01	04	05	09	10	01	03	06	
Babiš	45	53	59	55	58	59	54	55	53	50	51	47	42	46
B. Sobotka	42	46	47	43	46	53	46	53	49	46	43	41	40	34
Zaorálek	29	30	33	28	x	30	32	31	34	30	33	33	32	30
Okamura	47	47	43	34	39	34	24	x	30	28	29	33	31	29
Roithová	34	x	41	x	34	x	32	x	34	x	x	27	X	27
Bělobrádek	25	27	31	26	32	34	31	35	31	31	29	27	23	27
Marksová-Tominová	x	17	x	21	x	25	23	25	26	26	26	24	25	27
Jurečka	5	17	19	20	23	22	20	27	24	24	24	23	24	24
Chovanec	x	16	27	23	28	35	32	32	32	35	39	35	33	23
Filip	24	24	22	23	21	22	18	21	22	21	21	22	22	22
Hamáček	x	15	x	11	x	17	16	18	19	18	18	18	17	21
Dolejš	18	x	17	x	16	x	16	x	20	x	x	20	x	18
Heger	x	x	x	x	20	x	16	x	15	x	x	18	x	18
Faltýnek	8	x	14	x	16	x	15	x	18	x	x	17	x	17
P. Fiala	15	16	12	12	13	12	14	13	15	14	14	13	16	14
Jermanová	x	x	x	x	x	x	11	x	11	x	x	11	x	13
Kováčik	13	x	13	x	13	x	10	x	14	x	x	13	x	12
Kalousek	10	x	11	x	11	x	13	x	11	x	13	15	13	11
Stanjura	x	6	x	x	9	x	11	x	11	x	x	8	x	10
Teska Arnoštová	x	x	x	x	x	x	5	x	5	x	x	8	x	7
Bartošek	x	x	x	x	6	x	8	x	8	x	x	7	x	7
Langšádlová	x	x	x	x	x	x	7	x	6	x	x	7	x	7
Vokřál	x	x	x	x	x	x	5	x	8	x	x	6	x	6
Ženíšek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	6	x	6
Kupka	x	x	4	x	5	x	5	x	6	x	x	6	x	5
Sklenák	4	x	5	x	4	x	5	x	4	x	x	6	x	5
Mihola	x	x	5	x	x	x	3	x	5	x	x	3	x	4
Lidinský	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4	4
Volný	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4	x	3
Udženija	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4	x	3

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené důvěry v posledním sledování, tj. v září 2016. Dopočet do 100 % představují odpovědi „nedůvěřuje“, „nevím“ nebo „neznám“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 5. – 19. 9. 2016, 999 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Pokud jde o to, kterým politikům lidé nejvíce nedůvěřují, výrazně v čele v tomto ohledu stojí předseda TOP 09 Miroslav Kalousek, u něhož podíl nedůvěry lehce překračuje hranici čtyř pětín. Více než polovina dotázaných vyjadřuje nedůvěru také k Tomiovi Okamurovi, Bohuslavu Sobotkovi, Milanu Chovancovi a Lubomíru Zaorálkovi. K úrovni jedné poloviny se explicitní nedůvěra blíží také v případě Pavla Bělobrádka, Vojtěcha Filipa, Petra Fialy, Andreje Babiše a Jřího Dolejše. Téměř dvě pětiny občanů nedůvěřují Leoši Hegerovi, okolo třetiny se podíl nedůvěřujících pohybuje v případě Zbyňka Stanjury, Zuzany Roithové, Mariana Jurečky, Jaroslava Faltýnka, Michaely Marksové-Tominové a Pavla Kováčika. Necelá čtvrtina nedůvěřuje Jaroslavě Jermanové či Heleně Langšádlové, okolo pětiny se podíl nedůvěřujících pohybuje v případě Jana Hamáčka, Jana Bartoška, Marka Ženíška či Alexandry Udženiji. V případě

Petra Vokřála, Martina Kupky, Romana Sklenáka, Jiřího Miholy, Lenky Teska Arnoštové, Miroslava Lidinského a Jana Volného podíl nedůvěry činí sice už jen 13-15 %, ovšem vždy významně převyšuje podíl důvěřujících, přičemž většina dotázaných podle vlastního vyjádření tyto reprezentanty politických stran vůbec nezná.

Tabulka 2: Vyjádření důvěry či nedůvěry politikům – srovnání (v %)

	Důvěra +/- proti poslednímu šetření*	Nedůvěra	Nezná	Neví	Index 09/16 ** Důvěra/nedůvěra
Babiš	46 (+4)	46	2	6	0
B. Sobotka	34 (-6)	54	4	8	-20
Zaorálek	30	51	9	10	-21
Okamura	29	59	4	8	-30
Roithová	27	31	26	16	-4
Bělobrádek	27 (+4)	49	15	9	-22
Marksová-Tominová	27	30	32	11	-3
Jurečka	24	31	31	14	-7
Chovanec	23 (-10)	54	14	9	-31
Filip	22	49	19	10	-27
Hamáček	21 (+4)	22	46	11	-1
Dolejš	18	46	25	11	-28
Heger	18	38	34	10	-20
Faltýnek	17	31	38	14	-14
Fiala P.	14	49	28	9	-35
Jermanová	13	24	52	11	-11
Kováčik	12	29	48	11	-17
Kalousek	11	81	4	4	-70
Stanjura	10	36	45	9	-26
Teska Arnoštová	7	14	69	10	-7
Bartošek	7	20	63	10	-13
Langšádlová	7	23	61	9	-16
Vokřál	6	15	69	10	-9
Ženíšek	6	20	63	11	-14
Kupka	5	15	71	9	-10
Sklenák	5	15	71	9	-10
Mihola	4	15	71	10	-11
Lidinský	4	13	77	6	-9
Volný	3	13	75	9	-10
Udženija	3	19	70	8	-16

*Uvádíme pouze statisticky významné rozdíly ve srovnání s posledním šetřením důvěry u příslušného politika, tj. více než +/- 3 %.

** Rozdíl kladných a záporných odpovědí v aktuálním (zářijovém) šetření.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 5. – 19. 9. 2016, 999 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

V porovnání s posledními srovnatelnými výzkumy, jež v některých případech proběhly v červnu (to u těch představitelů politických stran, kteří jsou zároveň ústavními činiteli) nebo v březnu letošního roku, byl zaznamenán poměrně významný pokles důvěry v případě statutárního místopředsedy ČSSD a ministra vnitra Milana Chovance (o 10 procentních bodů oproti červnu a o 12 oproti březnu letošního roku, oproti lednu 2016 pak dokonce o 16 procentních bodů) a v menší míře i u předsedy ČSSD a premiéra Bohuslava Sobotky (o 6 procentních bodů oproti červnu, přičemž však pokles důvěry u Bohuslava Sobotky je dlouhodobější a v porovnání s květnem 2015 činí 19 procentních bodů).

Naopak u Andreje Babiše, Pavla Bělobrádka a Jana Hamáčka důvěra v porovnání s červnem letošního roku mírně (o čtyři procentní body) vzrostla, byť u prvních dvou jmenovaných se rovněž pohybuje na nižší úrovni, než tomu bylo v roce 2015.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v16-09</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>5. - 19. 9. 2016</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>999</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>209</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PI.2</i>
<i>Kód tiskové zprávy:</i>	<i>pi161017</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>17. října 2016</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Jan Červenka</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. |